

การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
The Administrator Communication and Organizational Climate
in The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi

¹อดิศักดิ์ จันทับตร์ ²ประเสริฐ อินทร์รักษ์

¹ Adisak Chantabut ² Prasert Intarak

¹²ภาควิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

¹²Department of Educational Administration,

Faculty of Education, Silpakorn University

¹Corresponding Author, Email: chantabut@gmail.com

Received December 1, 2023; Revised June 28, 2024; Accepted: June 29, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี 2) บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 28 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และครู 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารตามแนวคิดของคัตลิป เซ็นเตอร์ และบรูม และบรรยากาศองค์การตามแนวคิดของลิตวินและสตริงเกอร์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ และร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1. การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3. ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าความสัมพันธ์ระดับมาก

คำสำคัญ: การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร; บรรยากาศองค์การ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

Abstract

The purposes of this research were to determine : 1) the administrators' communication in schools under The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi, 2) the organizational climate in schools under The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi, and 3) the relationship between administrators' communication and organizational climate in schools under The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi, The samples used in these research were 28 schools under The Office of Secondary Educational Service Area Suphanburi, There were 4 respondents from each school, consisted of a school director, a deputy director, and 2 teachers in total of 112 respondents. The tools used in this study were opinionnaires based on communication of executives according to the concept of Cutlip, Center and Broom. For the organizational climate based on the concept of Litwin and Stringer. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic means, standard deviation and Pearson's product-moment correlation coefficient. The findings of this research were as follows: 1. The administrators' communication in schools under The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi as a whole was rated at a high level. 2. The organizational climate in schools under The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi as a whole was rated at a high level. 3. The administrator communication and organizational climate in school under The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi was significant correlated at 0.01 level.

Keywords: Administrator Communication; Organizational Climate; The Secondary Educational Service Area Office Suphanburi

บทนำ

ความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบก้าวกระโดด ส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก การปรับเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมให้พร้อมรองรับประเทศไทย ยุค 4.0 ที่เน้นการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม รวมทั้งส่งผลให้การจัดการศึกษาในปัจจุบันต้องปรับเปลี่ยนบทบาทใหม่ โดยมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะคุณลักษณะ สมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษานับเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการติดต่อสื่อสารในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2564) การพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพนั้นบุคลากรในสถานศึกษานับว่ามีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดโดยผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์มีจิตสำนึกมุ่งมั่นมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการทำงาน รวมถึงมีวิธีการติดต่อสื่อสารที่ส่งเสริมให้ครูมีเสรีภาพในการคิดการปฏิบัติมีการติดต่อสื่อสารที่สะดวก

รวดเร็วถูกต้องซึ่งจะส่งผลให้การทำงานของสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนรู้ให้ได้ผลตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา การติดต่อสื่อสาร จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหาร (นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์, 2557) กระบวนการสื่อสารภายในองค์กรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานในทุกขั้นตอน การสื่อสารที่ดีจะช่วยสร้างความเข้าใจในนโยบายของผู้บริหาร ช่วยให้การดำเนินงานต่าง ๆ ในองค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี (อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี, 2555) หัวใจสำคัญของการเป็นผู้บริหารคือต้องสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการพูดและการฟังเพราะการสื่อสารเป็นช่องทางการนำเสนอวิสัยทัศน์ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2557)

กระบวนการติดต่อสื่อสารเป็นทางเชื่อมให้บุคลากรในองค์กรได้มีความเข้าใจตรงกัน และมีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงานอย่างเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลไปยังบรรยากาศขององค์กรที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง สิ่งสำคัญคือ สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบรรยากาศขององค์กรเพื่อให้อำนวยความสะดวกในการทำงาน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและเป็นพื้นฐานสำหรับการปรับปรุงคุณภาพในการทำงานถ้าผู้บริหารไม่สามารถติดต่อสื่อสารที่จะสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กรแล้ว การบริหารงานในองค์กรจะไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะบรรยากาศขององค์กรจะมีการปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลา การประเมินบรรยากาศขององค์กรจึงต้องมีการประเมินเพื่อพัฒนาอยู่ตลอดเวลาด้วยเช่นกัน บรรยากาศขององค์กรที่ดีของสถานศึกษาจะทำให้ผลการปฏิบัติงานบรรลุไปสู่จุดมุ่งหมายที่สำคัญได้ ผู้บริหารควรมีการสื่อสารที่เหมาะสมให้ความสำคัญต่อระบบการติดต่อสื่อสารและบรรยากาศขององค์กร (วิเชียร วิทยอุดม, 2558)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยมีความประสงค์จะทำการศึกษว่าในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี มีการติดต่อสื่อสารและบรรยากาศขององค์กรเป็นอย่างไร โดยผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารใช้ประโยชน์ในการบริหารโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อทราบการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
2. เพื่อทราบบรรยากาศขององค์กรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศขององค์กรสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ที่มีแผนแบบการวิจัยในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (The one shot, non-experimental case study) ใช้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีเป็นพื้นที่วิจัย ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 32 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี จำนวน 28 โรงเรียน ได้มาโดยผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการเปิดตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูจำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูล 112 คน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร (Xtot) ตามแนวคิดของคัตลิป เซนเตอร์ และบรูม (Cutlip Center and Broom, 1958) ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับบรรยากาศองค์การ (Ytot) ตามแนวคิดของลิตวินและสตริงเกอร์ (Litwin and Stringer, 1968) โดยแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) นำแบบสอบถามมาคำนวณเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ (Alpha Coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) เท่ากับ 0.984 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ ความถี่ (frequency : f) และร้อยละ (percentage : %) 2) การวิเคราะห์ระดับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารและระดับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี สถิติที่ใช้วิเคราะห์ คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient)

ผลการศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารอยู่ในระดับมากที่สุด 4 ด้าน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ บริบทของสาร ความสามารถของผู้รับสาร ความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอของข้อมูล เนื้อหาสาระ และอยู่ในระดับมาก 3 ด้านคือ ช่องทางการสื่อสาร ความชัดเจนของเนื้อหาสาระ ความน่าเชื่อถือของสาร ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นภาพรวมการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

(n=112)

ข้อที่	การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	ความน่าเชื่อถือของสาร	4.46	0.53	มาก
2	บริบทของสาร	4.53	0.52	มากที่สุด
3	เนื้อหาสาระ	4.51	0.54	มากที่สุด
4	ความชัดเจนของเนื้อหาสาระ	4.49	0.55	มาก
5	ความต่อเนื่องและความสม่ำเสมอของข้อมูล	4.51	0.52	มากที่สุด
6	ช่องทางการสื่อสาร	4.50	0.53	มาก
7	ความสามารถของผู้รับสาร	4.51	0.50	มากที่สุด
รวม		4.50	0.53	มาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า บรรยาการองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า บรรยาการองค์การอยู่ในระดับมากที่สุดมีทั้งหมด 3 ด้าน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตสูงสุดเท่ากัน ได้แก่ ความอบอุ่น มาตรฐานการปฏิบัติงาน การยอมรับความขัดแย้ง อีก 6 ด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การสนับสนุน ความเป็นหนึ่งเดียวในองค์การ ความเสี่ยงของงาน ความรับผิดชอบ การให้รางวัล และโครงสร้างองค์การ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นภาพรวม บรรยาการองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี

(n=112)

ข้อที่	บรรยาการองค์การในสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1	โครงสร้างองค์การ	4.47	0.54	มาก
2	ความรับผิดชอบ	4.49	0.52	มาก
3	การให้รางวัล	4.49	0.53	มาก
4	ความเสี่ยงของงาน	4.50	0.53	มาก
5	ความอบอุ่น	4.52	0.52	มากที่สุด

6	การสนับสนุน	4.50	0.52	มาก
7	มาตรฐานการปฏิบัติงาน	4.52	0.52	มากที่สุด
8	การยอมรับความขัดแย้ง	4.52	0.53	มากที่สุด
9	ความเป็นหนึ่งเดียวในองค์กร	4.50	0.54	มาก
รวม		4.50	0.53	มาก

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร กับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีค่าความสัมพันธ์ระดับมาก ซึ่งบรรยากาศองค์การด้านที่มีความสัมพันธ์กับการติดต่อสื่อสารมากที่สุด คือ ด้านความอบอุ่น ด้านการยอมรับความขัดแย้ง และด้านความเสี่ยงของงาน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ตัวแปร	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y _{tot}
X ₁	.889**	.901**	.895**	.905**	.917**	.894**	.901**	.926**	.912**	.936**
X ₂	.916**	.909**	.933**	.928**	.951**	.910**	.920**	.945**	.933**	.960**
X ₃	.915**	.917**	.920**	.945**	.951**	.926**	.932**	.947**	.930**	.964**
X ₄	.874**	.875**	.900**	.893**	.899**	.861**	.887**	.897**	.888**	.917**
X ₅	.912**	.921**	.923**	.928**	.952**	.915**	.927**	.957**	.938**	.963**
X ₆	.924**	.936**	.947**	.944**	.971**	.921**	.947**	.974**	.945**	.978**
X ₇	.907**	.922**	.927**	.929**	.945**	.919**	.920**	.947**	.926**	.959**
X _{tot}	.933**	.939**	.949**	.953**	.970**	.934**	.947**	.971**	.953**	.983**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนมี

ความคิดเห็นว่าการติดต่อสื่อสารภายในองค์กร มีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงาน ผู้บริหารส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงาน มีทักษะและวิธีการที่จะทำให้ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษายินดีรับฟัง เคารพในการตัดสินใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่มีความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีที่ให้เลือกใช้สำหรับการติดต่อสื่อสารที่ทันสมัยส่งผลให้ผู้บริหารยุคใหม่ เลือกวิธีการในการติดต่อสื่อสารอย่างเหมาะสม ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความเข้าใจตามเป้าหมายของผู้บริหาร สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐกรณ์ หิรัญชาติ ที่พบว่าการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก (ณัฐกรณ์ หิรัญชาติ, 2556) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัชปภา ภักตร์วิสัย ที่พบว่า ทักษะการสื่อสารของบุคลากรโรงเรียนด้านทักษะการสื่อสารอยู่ในระดับมาก (ณัชปภา ภักตร์วิสัย, 2557)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ผู้บริหารและครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ครูมีโอกาสในการแสวงหาความสำเร็จและพัฒนาอาชีพของตนจึงมีส่วนช่วยในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานในโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา ปิ่นทัศน์ ที่พบว่า คุณลักษณะผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 อยู่ในระดับมาก (ปนัดดา ปิ่นทัศน์, 2556) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของฮิวเวตต์ และลา ปาโร (Hewett and La Paro) ที่พบว่า สภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นปัจจัยสนับสนุนให้การปฏิบัติงานราบรื่น สถานที่มีความพร้อมด้านเทคโนโลยี เหมาะสมในการทำงาน สถานที่มีความเป็นระเบียบ สะอาด และด้านบุคลากรมีคุณภาพเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงาน บุคลากรมีความรักสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นปัจจัยสำคัญ (Hewett and La Paro, 2020) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ซุลลิกและคณะ (Zullig et al.) พบว่าองค์ประกอบบรรยากาศโรงเรียน 8 ประการ ได้แก่ 1) ด้านความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างครูและนักเรียน 2) ด้านสถานะความเกี่ยวข้องกับโรงเรียน 3) ด้านการสนับสนุนด้านวิชาการ 4) ด้านคำสั่งและระเบียบวินัย 5) ด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียน 6) ด้านสิ่งแวดล้อมทางสังคม 7) ด้านความรู้เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติและสิทธิประโยชน์ และ 8) ด้านความพึงพอใจ ด้านวิชาการ (Zullig et al., 2010)

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ได้ตั้งไว้ว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เนื่องจากจะเป็นเพราะว่าการติดต่อสื่อสารใน

ปัจจุบันมีความทันสมัยและความหลากหลายโดยใช้ช่องทางการสื่อสารที่มีความแตกต่างกัน ส่งผลให้ผู้รับสารมีความเข้าใจในเนื้อหาสาระของสารอย่างชัดเจน ส่งผลไปยังบรรยากาศขององค์กร ที่มีความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ก่อให้เกิดการลดความขัดแย้งหรือเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นก็ย่อมมีการยอมรับความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ทำให้เข้าใจในสิ่งเดียวกัน ผลของความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารด้านช่องทางการสื่อสารจึงมีความสัมพันธ์เป็นอย่างมากกับบรรยากาศองค์กรด้านการยอมรับความขัดแย้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของหทัยทิพย์ ศิษย์ทกสมิต ที่พบว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (หทัยทิพย์ ศิษย์ทกสมิต, 2554) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแพชชีเออร์ดีส (Pashiardis) ที่พบว่า บรรยากาศของโรงเรียนที่ดีมีคุณภาพจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน ความร่วมมือที่ดี โครงสร้างองค์กรมีคุณภาพ และนักเรียนมีความสุขในการเรียน สถานศึกษามีความพร้อมในด้านสถานที่ และสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์เทคโนโลยี ผู้บริหารและครูมีประสบการณ์ในการทำงาน (Pashiardis, 2000)

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้พัฒนาองค์ความรู้ในด้านการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ที่เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารใช้สำหรับการชี้แจงข้อมูล ข่าวสาร ข้อเท็จจริง นโยบาย เป้าหมายขององค์กร แนวปฏิบัติการทำงาน การให้คำปรึกษาความรู้ ตลอดจนการประชุมแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารกับผู้ปฏิบัติในองค์กรเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานในองค์กรเป็นไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ที่สามารถป้องกันและขจัดอุปสรรคในการสื่อสาร โดยต้องประกอบด้วย 1) ความน่าเชื่อถือของสาร 2) บริบทของสาร 3) เนื้อหาสาระ 4) ความชัดเจนของเนื้อหาสาระ 5) ความต่อเนื่องและความมั่นคงของข้อมูล 6) ช่องทางการสื่อสาร และ 7) ความสามารถของผู้รับสาร

โดยที่มีความสัมพันธ์กับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา ที่สะท้อนสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่ครูปฏิบัติงานอยู่และเป็นความเข้าใจหรือการรับรู้ของสมาชิกในองค์กรที่มีต่อสภาพแวดล้อมการทำงานทั้งหมด โดยประกอบด้วย 9 มิติ คือ 1) โครงสร้างองค์การ 2) ความรับผิดชอบ 3) การให้รางวัล 4) ความเสี่ยงของงาน 5) ความอบอุ่น 6) การสนับสนุน 7) มาตรฐานงานการปฏิบัติงาน 8) การยอมรับความขัดแย้ง และ 9) ความเป็นหนึ่งเดียวในองค์กร

สะท้อนว่า การพัฒนาการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารให้เป็นไปในทิศทางที่ดี ย่อมอนุมานได้ว่าจะส่งผลไปยังบรรยากาศขององค์การในสถานศึกษาให้อยู่ในระดับที่ดีและเหมาะสมได้ บรรยากาศขององค์การจะเปลี่ยนแปลงไปตามศักยภาพและรูปแบบของการติดต่อสื่อสาร

บทสรุป

การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมาก และบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีอยู่ในระดับมาก โดยการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีมีความสัมพันธ์กันในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในเชิงการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

1) ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรีควรมีการพัฒนาในเรื่องของ ความชัดเจนของเนื้อหาสาระและความน่าเชื่อถือของสาร

2) ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า บรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารควรมีการประชุมเพื่อวางรูปแบบโครงสร้างองค์การที่ชัดเจน ส่งเสริมให้บุคลากรมีความเข้าใจต่อระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารภายในสถานศึกษา สร้างความชัดเจนในการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีโครงสร้างงานและภาระหน้าที่อย่างชัดเจน มีระเบียบที่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีบรรยากาศในการทำงานที่สะดวกสบาย โดยอาจจัดเป็นโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถมากขึ้น

3) ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้ ผู้บริหารควรเพิ่มเติมการช่วยเหลือเอาใจใส่เมื่อบุคลากรทำงานผิดพลาดเปิดโอกาสให้แก้ไขข้อผิดพลาด ผู้บริหารรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของบุคลากร และบุคลากรสามารถขอความช่วยเหลือจากผู้ร่วมงานและผู้บริหารได้มากยิ่งขึ้น โดยอาศัยการติดต่อสื่อสารที่ชัดเจนยิ่งขึ้นและการดูแลเอาใจใส่ที่มากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ การติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา โดยควรให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารของผู้บริหารที่สอดคล้องกับแนวทางการบริหารสถานศึกษา สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ 1) ควรมีการศึกษาเรื่อง การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาอื่นๆเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่หลากหลายและชัดเจน

ยิ่งขึ้น 2) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการติดต่อสื่อสารของผู้บริหาร ที่ส่งผลไปยังประสิทธิภาพของสถานศึกษา 3) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อบรรยากาศองค์การในสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545, สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/10/1-พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ- พ.ศ. 2542-ฉ.อ.พ.ด.พ. pdf>.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุล. (2557). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : ตีรณสาร.
- อรอนงค์ สวัสดิ์บุรี. (2555). *พฤติกรรมและการสื่อสารในองค์การ*. พิมพ์ครั้งที่ 1, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 5, ชลบุรี : มนตรีจำกัด.
- วิเชียร วิทยอดม. (2558). *การจัดการสมัยใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : บริษัท ธนัช การพิมพ์ จำกัด.
- ณัฐกรณ์ หิรัญชาติ, (2556). *บทบาทผู้บริหารกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในสถานศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัชปภา ภักตร์วิสัย. (2557). *ทักษะการสื่อสารของบุคลากรโรงเรียนด้านทักษะการสื่อสารอุปถัมภ์*. (สารนิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปนัดดา ปิ่นทัศน. (2556). *คุณลักษณะผู้บริหารกับบรรยากาศองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หทัยทิพย์ ลิขิตทกสมิต. (2554). *การติดต่อสื่อสารของผู้บริหารกับการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Cutlip Scott M. Center Allen H. and Broom Glen M., (1958). *Effective Public Relations, 2nded.*, Englewood Cliffs, N.J. Prentice – Hall, Inc.
- Litwin George and Stringer Robert Jr. (1968). *Motivation and Organization Climate, Boston : Division of Research, Harvard University Graduate School of Business Administration.*

- Hewett Brittany S. and La Paro Karen M. (2020). Organizational Climate: Collegiality and Supervisor Education Programs. *Early Childhood Education Journal*, 48 : 415-427.
- Pashiardis Georgia. (2000). School Climate in Elementary and Secondary School : View of Cypriot Principles and Teacher. *The International Journal of Educational Management*, 14: 5.
- Zullig Keith J. and others. (2010). School Climate: Historical Review, Instrument Development, and School Assessment. *Journal of Psychoeducational Educational Assessment*, 28(2): 139-152.